

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
CARINSKA UPRAVA
SREDIŠNJI URED

KLASA: 410-19/14-02/117

Zagreb, 3. prosinca 2014. godine

PREDMET: Tumačenje propisa o trošarinama u slučaju izdavanja odobrenja za oslobođenog korisnika električne energije u mineraloškom proizvodnom procesu - mišljenje, daje se

Poštovani,

Zaprimili smo putem elektroničke pošte podnesak kojim tražite tumačenje trošarinskih propisa i zakonitog postupanja prilikom izdavanja izmjene odobrenja za oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda. Navodite da se oslobođeni korisnik očitovao na ranije dostavljeni zaključak nadležnog carinskog ureda i dostavio aktualne podatke o ukupnoj potrošnji električne energije u predstojećem periodu na koje bi se oslobođenje (temeljem članka 101. stavak 8. točka 4. Zakona o trošarinama) od plaćanja trošarine odnosilo te informaciju o načinu utvrđivanja količine električne energije za oslobođene, a korištene isključivo u mineraloškom procesu odnosno količine električne energije koja nije obuhvaćena trošarinskim odobrenjem. Podneskom tražite mišljenje ili smjernicu u postupanju kada uz zahtjev za izmjenu odobrenja za oslobođenog korisnika nije dostavljena jasna metodologija utvrđivanja količine potrošnje električne energije koja nije obuhvaćena trošarinskim odobrenjem ili je predloženi način utvrđivanja (interno brojilo i/ili nedovoljno obrazložen normativ potrošnje) nedostatan za propisno utvrđivanje oporezive količine električne energije, bez obzira što je riječ o neznatnoj količini u odnosu na ukupnu potrošnju električne energije. U nastavku dajemo traženo mišljenje.

Člankom 101. Zakona o trošarinama („Narodne novine“, br. 22/2013, 32/2013 i 81/2013) propisana je uporaba energenata i električne energije za namjene na koje se ne plaća trošarina, člankom 5. točka 11. i 12. Zakona definirani su oslobođeni korisnik trošarinskih proizvoda i pogon oslobođenog korisnika, a glavom X Zakona propisani su preduvjeti i način ishođenja odobrenja za oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda te obveze koje nastaju ishođenjem odobrenja.

Člankom 95. Zakona između ostaloga je propisano da trošarinska obveza opskrbljivaču – trošarinskom obvezniku nastaje prema izdanim računima za isporuke električne energije istekom obračunskog razdoblja u kojemu su isporuke obavljene, a temeljem podataka mjerenja/utvrđivanja isporučenih količina električne energije koje obavljaju operator prijenosnog sustava i/ili operator distribucijskog sustava putem redovito ovjerenih brojila električne energije sukladno posebnim propisima. Isporuke električne energije oslobođenom korisniku opskrbljivač – trošarinski obveznik vrši sukladno članku 97. Pravilnika o trošarinama („Narodne novine“, br. 64/2013, 129/2013, 11/2014 i 70/2014).

U slučaju kada trošarinski obveznik prilikom obračuna trošarine, treba odvojiti onu količinu električne energije koja nije obuhvaćena trošarinskim odobrenjem za oslobođenog korisnika električne energije i na nju obračunati trošarinu propisanu za poslovnu uporabu, a nije u mogućnosti izmjeriti tu količinu putem ovjerenih brojila električne energije sukladno posebnim propisima, iznimno je moguće tu količinu utvrditi i primjenom postupanja navedenog u informativnom dokumentu „Poslovna i neposlovna uporaba energenata i električne energije“, objavljenom na web stranici Carinske uprave (<http://www.carina.hr/Dokumenti/Dodatno.aspx> / 7. Poslovna i neposlovna uporaba energenata i električne energije) u dijelu koji se odnosi na mješovitu uporabu

(6.MJEŠTOVITA – POSLOVNA I NEPOSLOVNA UPORABA). Ukoliko se radi o mješovitoj (poslovno oporezivoj i poslovno oslobođenom) uporabi električne energije, a ne postoje zasebna brojila električne energije (sukladna posebnim propisima) kojima se odvojeno mjeri pojedina potrošnja, trošarinu se može obračunati temeljem vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije, odnosno knjigovodstvenih isprava i podataka od krajnjeg korisnika o količini potrošnje električne energije koja se odnosi na pojedinu vrstu uporabe, odnosno prema postotku potrošnje za svaku od uporaba (poslovno oporeziva i poslovno oslobođena).

U tom slučaju se omjer uporabe utvrđuje na osnovu podataka o stvarnoj uporabi, što znači da krajnji korisnik te trošarinski obveznik, utvrđeni omjer uporabe moraju dokumentirati i pravdati vjerodostojnim knjigovodstvenim ispravama i evidencijama (službeni akti potpisani od odgovornih osoba) koje, između ostaloga, moraju sadržavati podatke o sveobuhvatnoj evidenciji trošila (jačina, raspored, ukupna potrošnja, prosječna potrošnja i dr.) s pripadajućim podlogama na temelju kojih je izrađena (tehnička dokumentacija) i prikazom karakteristika pripadajućeg prostora. Uz to potrebno je jasno obrazložiti pripadnost svakog pojedinog trošila za određenu uporabu (poslovnu i poslovnu - oslobođenu), a u odnosu na trošila koja imaju određenu uporabu, jasno i obrazloženo kvantificiran omjer, odnosno normativ korištenja pojedinih trošila za pripadajuće uporabe. Navedena razrada nadalje, između ostaloga, mora sadržavati i prikaz ukupne potrošnje svakog trošila, potrošnje svakog trošila za pojedinu uporabu, zbirno prikazana potrošnja po kriteriju pojedine uporabe. Potrošnja se uspoređuje sa podacima iz zahtjeva za odobrenjem za oslobođenog korisnika trošarinskih proizvoda o planiranoj količini proizvoda za koje koristi oslobođenu, od trošarine, električnu energiju, kao i podatke iz dokumenta iz kojih su razvidni normativi korištenja električne energije potrebne za obavljanje djelatnosti.

U vezi s navedenim, a sukladno odredbama Općeg poreznog zakona potrebno je voditi računa i o sljedećim općim načelima porezno-pravnog uređenja i to da je porezni obveznik dužan prijaviti sve činjenice bitne za utvrđivanje njegove porezne obveze, sudjelovati tijekom poreznog postupka u utvrđivanju činjeničnog stanja na način da potpuno i istinito iznosi činjenice bitne za oporezivanje te da za svoje tvrdnje ponudi dokaze, voditi poslovne knjige i evidencije radi oporezivanja prema propisima kojima se uređuje pojedina vrsta poreza, a knjigovodstvo se mora voditi u skladu s propisima i na način da stručna treća osoba može u primjerenom roku steći pregled nad poslovanjem poduzetnika te nastankom, razvojem i okončanjem poslovnih događaja, obavljati knjiženja i druga evidentiranja potpuno, točno, pravodobno i uredno, a način vođenja evidencija mora odgovarati svrsi koju evidencije trebaju ispuniti za oporezivanje te porezni obveznik mora poštivati opća načela vođenja knjigovodstva i evidencija kao i odredbe koje uređuju način vođenja i postupanja s knjigovodstvenim ispravama i evidencijama. Porezno tijelo će procijeniti poreznu osnovicu, između ostaloga, i ako porezni obveznik podatke za oporezivanje ne može dokazati vjerodostojnom dokumentacijom. U poreznom postupku, teret dokaza za činjenice koje smanjuju ili ukidaju porez snosi porezni obveznik.

Sukladno navedenom, prihvatljivo je predloženo postupanje ponovnog upućivanja zaključka oslobođenom korisniku kojim se traži potkrepljenje svih činjenica nužnih za obračun trošarine temeljem vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije, odnosno knjigovodstvenih isprava i podataka krajnjeg korisnika o količini potrošene električne energije koja se odnosi na vrstu pojedine uporabe, odnosno prema postotku i iznosu potrošnje za svaku od uporaba (poslovno oporezivoj i poslovno oslobođenom) te koju dostavlja trošarinskom obvezniku isporučitelju električne energije i koji temeljem tih podataka oslobođenom korisniku obračunava trošarinu ili je ne obračunava temeljem trošarinskog odobrenja za oslobođenog korisnika. U slučaju da oslobođeni korisnik nadležnom Carinskom uredu ne dostavi potpune podatke zatražene ponovo upućenim zaključkom i ne očituje se na njega u ostavljenom roku, zahtjev se može odbiti.